

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Sundhedsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. maj 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rune Kistrup
Sagsnr.: 2023-0037-0182
Dok.: 2842867

Besvarelse af spørgsmål nr. 12 fra Folketingets Sundhedsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (L 102)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 12 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (Skærpet straf ved ulovlige omskæringer af drengebørn, ændring af sundhedspersoners rapporteringspligt i forbindelse med utilsigtede hændelser og ophævelse af Styrelsen for Patientklagers pligt til at udgive en årsberetning) (L 102), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. maj 2023.

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 12 (L 102) fra Folketingets Sundhedsudvalg:

”Vil ministeren i fortsættelse af samråd 10/5-23 oplyse, hvad man kan udlede af Østre Landsrets dom af 21/1-20, herunder dommens rækkevidde i forhold til, hvad der er lovlig hhv. ikke-lovlig omskæring af drenge?”

Svar:

1. I Østre Landsrets dom af 21. januar 2020 (trykt i TfK 2020, side 345) blev en person, der havde foretaget en ikke-terapeutisk omskæring af en dreng, efter en samlet vurdering frifundet for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, om grov vold, men dømt for overtrædelse af autorisationslovens § 89, jf. § 74, stk. 2, om lægeforbeholdt virksomhed.

Det fremgår af dommens præmisser, at omskæring af drenge lovligt kan udføres i Danmark under de betingelser, der er anført i Sundhedsstyrelsens daværende vejledning nr. 9199 af 2. april 2014 om omskæring af drenge (nu Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning nr. 9813 af 14. november 2020 om ikke-terapeutisk omskæring af drenge). Omskæringen var i den konkrete sag imidlertid ikke foretaget i overensstemmelse med vejledningen.

Østre Landsret fandt således, at indgrebet var foretaget af en person, der ikke havde autorisation som eller var medhjælp for en autoriseret læge. Landsretten lagde endvidere til grund, at moren ikke havde samtykket i indgrebet, men fandt ikke grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han var i den faktiske vildfarelse, at drengens faster, der var til stede under indgrebet, var barnets mor, og at hun samtykkede i indgrebet. Landsretten fandt derfor, at tiltalte ikke havde forsæt til at foretage omskæringen uden samtykke fra moren, selv om han i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning burde have sikret, at det nødvendige samtykke forelå. Landsretten fandt herudover, at det ikke kunne afvises, at drengen var tilstrækkeligt smertedækket under og efter indgrebet, og at der – bl.a. i lyset af, at der ikke opstod komplikationer i tilknytning til indgrebet – ikke var tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at kravene til hygiejne ikke var overholdt.

Under disse omstændigheder fandt landsretten efter en samlet vurdering det ikke bevist, at tiltalte havde gjort sig skyldig i strafbar vold i forbindelse med omskæringen, idet landsretten herved lagde vægt på, at tiltalte efter det

oplyste var læge fra Syrien og havde en omfattende erfaring med omskæring af drengebørn.

Den pågældende blev derimod idømt en bøde på 25.000 kr. for overtrædelse af autorisationslovens § 89, jf. § 74, stk. 2, om lægeforbeholdt virksomhed, da han ikke havde autorisation til at virke som læge i Danmark.

2. Dommen fra Østre Landsret bekræfter efter Justitsministeriets opfattelse, at omskæring af drengebørn, der foretages af en autoriseret læge eller dennes medhjælp i overensstemmelse med Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge, hverken er i strid med autorisationsloven eller straffelovens voldsbestemmelser. Endvidere viser dommen, at en drengeomskæring, der ikke foretages i overensstemmelse med vejledningen, ikke nødvendigvis kan straffes efter straffelovens voldsbestemmelser, men eventuelt alene som en overtrædelse af autorisationslovens bestemmelse om lægeforbeholdt virksomhed.

Ikke-terapeutisk omskæring af drenge, der ikke foretages i overensstemmelse med vejledningen, vil efter Justitsministeriets opfattelse efter omstændighederne i visse grove tilfælde kunne straffes efter straffelovens voldsbestemmelser. Spørgsmålet beror på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, herunder om der må antages at foreligge et gyldigt samtykke efter de almindelige strafferetlige principper. Det bemærkes i den forbindelse, at forældrene kan give gyldigt samtykke til omskæring af et mindreårigt drengebarn under forudsætning af, at omskæringen foregår under forsvarlige forhold.

Dommen fra Østre Landsret illustrerer behovet for at indføre en selvstændig bestemmelse i autorisationsloven, som skærper straffen for de tilfælde af ulovlige ikke-terapeutiske omskæringer, som ikke kan straffes efter straffelovens voldsbestemmelser, men kun udgør en overtrædelse af autorisationsloven. Med de foreslåede bestemmelser i autorisationslovens § 74, stk. 5, og § 89, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, foretages der en sådan skærpelse.